

HUMANITIES

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2022.7.7>

NOMINACJA WTÓRNA JAKO ŚRODEK WYRAZU ŚWIATA JĘZYKOWEGO WSPÓŁCZESNEJ MAŁEJ PROZY

Liudmyla Prybluda

kandydat nauk filologicznych,

docent Katedry Dyscyplin Humanistycznych

Narodowego Uniwersytetu Technologii Żywności (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-3858-7324

Smoloskyp-5@ukr.net

Adnotacja. Praca naukowa poświęcona jest badaniu cech funkcjonowania nominacji wtórnej we współczesnej małej prozie O. Derkachovej, Y. Vynnychuka, O. i T. Lytovchenków, Iren Rozdobudko. Należy zauważyć, że metafora, metonimia, synekdocha, peryfraza jako środki wtórnej nominacji stają się coraz bardziej stosowane ze względu na pragnienie współczesnych autorów, aby świat artystyczny ich dzieł był bardziej ekspresyjny, kolorowy za pomocą jasnych środków językowych. Scharakteryzowano cechy leksykalno-semantyczne nazw wtórnych. Udowodniono, że przyczyniają się one do ekspresji artystycznej mowy i kolorowej reprodukcji przedstawionych zjawisk otaczającej rzeczywistości, przedstawionej w językoznawstwie badanych tekstów. Autorzy posługują się głównie zoomorficzną, artefaktyczną metaforą, szczególnie kolor tworzy metafora czasownikowa. W analizowanych dziełach fikcyjnych dominuje metonimia lokalna i czasowa. Produktywnym rodzajem transferu synekdochicznego stosowanym przez współczesnych pisarzy jest *część* → *całość*. Nominacje peryferyjne tworzą jasny system figuratywny dzieł literackich pisarzy.

Słowa kluczowe: nominacja wtórna, współczesna mała proza, metafora, metonimia, synekdocha, peryfraza.

SECONDARY NOMINATION AS A MEANS OF EXPRESSING THE LANGUAGE OF MODERN SHORT PROSE

Liudmula Prybluda

Candidate of Philological Sciences,

Associate Professor of the Department of Humanities

National University of Food Technologies (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-3858-7324

Smoloskyp-5@ukr.net

Abstract. The scientific work is devoted to the study of the peculiarities of the functioning of the secondary nomination in the modern short prose of O. Derkacheva, Yu. Vinnychuk, O. and T. Lytovchenkov, Iren Rozdobudko. It is noted that metaphor, metonymy, synecdoche, periphrasis as means of secondary nomination are increasingly used due to the desire of modern authors to make the artistic world of their works more expressive and colorful through the use of bright language means. The lexical-semantic features of secondary names are characterized. It is proven that they contribute to the expression of artistic speech and the colorful reproduction of the depicted phenomena of the surrounding reality, reproduced in the language of the studied texts. The authors mostly use a zoomorphic, artifactual metaphor, a special flavor is created by a verbal metaphor. Local and temporal metonymy prevails in the analyzed works of art. A productive type of synecdochic transfer used by the authors is part → whole. Periphrastic nominations form a vivid image system of writers' works of art.

Key words: secondary nomination, modern short prose, metaphor, metonymy, synecdoche, paraphrase.

ВТОРИННА НОМІНАЦІЯ ЯК ЗАСІБ УВИРАЗНЕННЯ МОВОСВІТУ СУЧАСНОЇ МАЛОЇ ПРОЗИ

Людмила Приблуда

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри гуманітарних дисциплін

Національного університету харчових технологій (Київ, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-3858-7324

Smoloskyp-5@ukr.net

Анотація. Наукову працю присвячено дослідженню особливостей функціонування вторинної номінації в сучасній малій прозі О. Деркачової, Ю. Винничука, О. і Т. Литовченків, Ірен Роздобудько. Зауважено, що метафора, метонімія, синекдоха, перифраза як засоби вторинної номінації стають все більше вживаними через прагнення сучасних авторів зробити художній світ своїх творів експресивнішим, колоритнішим за допомогою використання яскравих мовних засобів. Схарактеризовано лексико-семантичні особливості вторинних найменувань. Доведено, що вони сприяють вираженню художнього мовлення та колоритного відтворення зображуваних явищ навколишньої дійсності, зображеної в мовосвіті досліджуваних текстів. Автори здебільшого послуговуються зооморфною, артефактною метафорою, особливий колорит створює дієслівна метафора. В аналізованих художніх творах переважає локальна та темпоральна метонімія. Продуктивним типом синекдохичного перенесення, який використовують сучасні письменники, є частина → ціле. Перифразові номінації формують яскраву образну систему художніх творів письменників.

Ключові слова: вторинна номінація, сучасна мала проза, метафора, метонімія, синекдоха, перифраза.

Вступ. Художній дискурс початку XXI ст. надзвичайно активно поповнюється новими творами, що зумовлює збільшення кількості вторинної номінації як потужного засобу вираження авторського мовосвіту. Так, особливу увагу мовознавців привертає саме авторська специфіка утворення та використання мовних засобів, що виражають емоційно-оцінну семантику, народжувану внаслідок процесів вторинної номінації. У художньому дискурсі дослідження лексико-семантичної специфіки, стилістичних функцій та структури вторинних найменувань представлено в наукових працях Н. Сологуб, А. Мойсієнка, О. Копусь, Л. Тихої, І. Дегтярьової, Л. Скалозуб, І. Данилюк, Л. Марчукта ін. Однак ці дослідження не вичерпують можливостей дослідження всього потенціалу використовуваних у художніх творах вторинних номінацій, які стають дедалі вживанішими через прагнення сучасних авторів до експресивізації мововикладу.

Мета наукової праці полягає в дослідженні особливостей функціонування вторинної номінації в сучасній малій прозі О. Деркачової, Ю. Винничука, О. і Т. Литовченків, Ірен Роздобудько, ужитої авторами у своїх художніх творах, визначення її місця в системі мовних засобів стилізації мовотворчості письменниці, з'ясуванню її лексико-семантичних параметрів.

Для досягнення поставленої мети та розв'язання визначених завдань використано комплекс лінгвістичних методів, зокрема: описовий, зіставний, тематичної класифікації, а також семантико-стилістичний, функційний та контекстуальний аналіз.

Результати та обговорення. Механізм вторинних перенесень у досліджуваному художньому дискурсі ґрунтується на взаємодії двох критеріїв, а саме: звідки беруть найменування і куди його спрямовують. З огляду на це типологію вторинних найменувань, що постали внаслідок процесів метафоризації чи метонімізації, вибудовуємо на основі напрямів перенесення семантики базових лексем, унаслідок яких метафора чи метонімія втілюються в нових найменуваннях, які розширюють репертуар засобів стилізації художнього тексту (Приблуда, 218: 51).

В аналізованих художніх творах трапляється використання зооморфної метафори, що ґрунтується на перенесенні ознак зоореалій на людину. Особливості подібності, в основі якого лежить метафоричне перенесення ознак представників тваринного світу, різноманітне, зокрема зовнішня подібність, особливості поведінки тощо.

Залежно від того, яка зооморфна реалія покладена в основу метафоричної номінації, виокремлюємо такі типи метафоричних перенесень:

1. Зоометафори, що містять назви тварин, пор.: *Зараз нарешті можемо прилинути одне до одного, а я, як баран, не знаю, як себе поводити* (Деркачова, 2018: 3). Зазвичай зоонім *баран* використовується на позначення внутрішніх характеристик, зокрема нерозумної людини. Однак у зазначеному контексті ним називають несміливого, нерішучого чоловіка. – *Вона, бачте, приготуванням їжі займається! А що від неї чоловік пішов, то це її не хвилює...Вертихвістка!!! – Що-о-о?! – А те, що чуєш, миши ти вчена* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 115) – ідеться про жінку-науковця, до якої виявляють зневажливе ставлення. *Звідки ти, зайчику? Він мовчить і покійно йде за мною. – Як тебе звуть? Де твої батьки?* (Деркачова, 2018: 49). Зооморфізм *зайчик* уживається на позначення дитини.

2. Зоометафори, що містять назви комах, пор.: *У них багато виявилось б спільного. А натомість розповзаються, як таргани, по своїх закутках і мовчать* (Деркачова, 2018: 117). Закоханих художніх персонажів О. Деркачова порівнює з особливостями поведінки тарганів, які миттєво розбігаються при появі людини, увімкненні світла.

3. Зоометафори, що містять назви земноводних та моллюсків, пор.: *Коли знаєш значення всіх слів, стаєш порожнім, як мушля покійного равлика, бо не маєш що відчувати* (Деркачова, 2018: 117) – ідеться про емоційно спустошеного чоловіка.

Метафоричні порівняння як баран, як таргани, як мушля покійного равлика виконують характеризувальну функцію, а також дають змогу багатопланового схарактеризувати зображуваних художніх персонажів.

Яскравим засобом вираження художньої дійсності є використання *міфоморфної метафори*, в основі якої лежить перенесення ознак міфічних, фантастичних істот на людину. В аналізованих текстах вона використовується для найменування негативних художніх персонажів, що викликають відповідні негативні емоції. Пор.: *Не залишай мене саму на цій планеті. Тут воєнка і страшно. Тут живуть чудовиська і дракон. Тут усім на всіх начхати* (Деркачова, 2018: 14).

Особливого колориту надає мововсвіту авторів *артефактна метафора*. Вона ґрунтується на перенесенні якостей людини на навколишній світ. Артефактну метафору презентує модель *створені людиною предмети → людина*, пор.: *То не просто гарна дівчина, не, то не така, що там на подіумах шкільети свої і прасувальні дошки демонструють, а така, знаєте, котру кожен хотів би бачити за сніданком* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 3) – ідеться про худорляву дівчину. *Але знаєте, хлопц – то кльозетний папір* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 3). Авторка використовує артефактну метафору для характеристики чоловіків, що виявляють надміру увагу до кожної жінки.

Привертає увагу дієслівна метафора, яка надає художньому мовленню аналізованих творів особливого колориту. Так, Т. Марчук наголошує на тому, що метафоричний потенціал дієслова надзвичайно потужний і має важливе значення для метафорики взагалі і зв'язку з тим, що будь-яке дієслово передає інформацію про динаміку розвитку явища, процесуальність, змінність, діяльність, яка може перетворювати дійсність за подібністю до інших процесів (Марчук, 2014: 172).

Дієслівна метафора представлена типом метафоричного перенесення *динамічна сфера життя тварини → динамічна сфера життя людини*. Метафоричні номінації із семантикою динаміки позначають різноманітні емоційні стани художніх персонажів, пор.: – *Не вибачаю!!! – вибухнула старенька. – Я сказала, що робитимете – отже, робитимете* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 98) – ідеться про жінку, яка перебуває в стані агресії, гніву, неприязні.

За своєю природою дієслово здатне викликати таку експресивність слів у метафорі, яка найбільш виразно діє на емоції. Особливу експресивність дієслова дослідники пояснюють багатством і багатозначністю його семантичної структури, а також різноманітністю семантичних зв'язків (Тошович, 1998: 234). Цікавим із точки зору семантичного наповнення є метафоричне перенесення *звукимова тварини → звукимова людини*. Воно репрезентує різноманітні емоційні стани персонажів, зокрема радості, задоволення, роздратування, зверхності. Пор.: *Катруся весело **щебетала**, перераховуючи, скільки важливих справ устигла вона зробити за півдня* (Деркачова, 2018: 10). Метафора *щебетала* передає відчуття радості героїні від виконаних справ. – *Відчиніть двері! – **рв'якає** їй у вухо!* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 134) – ідеться про персонажа, який перебуває в стані агресії. *Янгол **фиркнув**: банальна людська історія* (Деркачова, 2018: 10). Метафора *фиркнув* передає почуття роздратування.

У словесній структурі метафори дієслову належить особлива роль, адже з-поміж інших частин мови воно вирізняється багатством семантичної структури, різноплановістю семантичних зв'язків, що пояснює особливу експресивність цієї частини мови. Л. Пустовіт зазначає, що за своєю природою дієслово здатне викликати таку експресивність слів у метафорі, яка найбільш виразно діє на емоції (Пустовіт, 1976: 36). Особливу експресивність дієслова дослідники пояснюють багатством і багатозначністю його семантичної структури, а також різноманітністю семантичних зв'язків (Тошович, 1998: 234). Пор.: *Згадував дівчину, яка **вибухнула** з церкви, – у білій шапочці, шубці і чобітках* (Деркачова, 2018: 31); – *Тиша вже є? – спитала Оленка. – Якщо будеш **торохтіти**, то не буде* (Деркачова, 2018: 33). У зазначених прикладах дієслівні метафори *вибухнула*, *торохтіти* створює динаміку, надає всім переносним ознакам рухливості, адже за природою дієслово має потенціал викликати експресивність слів у метафоричній структурі, яка найбільш переконливо діє на емоції та естетичний ідеал читача (Тошович, 1998: 234).

Колориту художнім творам також надає і використання метонімії, в основі якої лежить перенесення назви з одного об'єкта на інший, що асоціюється з ним за суміжністю (Гапченко, 2016: 53). У мовотворчості досліджуваних авторів виокремлюємо локальний та каузальний типи метонімічного перенесення.

Локальна метонімія ґрунтується на асоціативному зв'язку між просторовими поняттями. У художніх творах локальна метонімія представлена такими типами метонімічного перенесення:

1. Місто → люди, які живуть у ньому, пор.: *Сьогодні о 15.00 яскраво світило сонце і моє **місто** кайфувало під його променями* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 104).

2. Вулиця → люди, які живуть на ній, пор.: *Сусіди ходили до Марії не тільки за сіллю, а й за крупною, ба навіть за м'ясом. Вона була щедрою по натурі, за що їй був удячний весь **Старий Поділ*** (Добрі історії. Усмішка, 2015: 43); *Скільки можна над людьми знущатися?! Вся **Оболонська вулиця** вже третій день без води сидить* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 50).

3. Простір → люди, які там перебувають, пор.: ***Ігровий майданчик** аж тріщав від цих розкиданих по піску номінант, стогне від скарг, забутих біля гойдалок* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 87); *Весь наш **дворик** був надзвичайно задоволений появою такого чудового, компанійського Аліка з Умані* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 108).

4. Приміщення, його частина → люди, які працюють у цьому приміщенні або перебувають у ньому, пор.: – *Цікаво, чим вам **ЖЕК** не угодив? – здивувався дядьки Вася* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 220); *Затуляю вуха руками, аби не чути гудіння **трибун*** (Деркачова, 2018: 52).

Зауважимо, що автори не так часто послуговуються локальною метонімією, адже ознака перебування тієї чи тієї групи людей або групи людей у певному просторі не є визначальною.

5. Люди → спортивна команда, пор.: *Боженко, зроби так, аби виграв **«Челсі»**, а не **«Баварія»*** (Деркачова, 2018: 52).

6. Небесне тіло → люди, пор.: *Тоді вся **планета** чекає дива від тебе, а ти лише безпорадно розводиш руками* (Деркачова, 2018: 47).

У наведених прикладах назви різних просторових характеристик ужито для називання людей, які там перебувають.

7. Місце → дія, подія, пор.: *Правильні, виховані й патріотичні дівчата існували давно. Після **Майдану** їх, правда, побільшало. А раніше вони були в тіні* (Деркачова, 2018: 7). У зазначеному контексті назву територіальної одиниці перенесено на події, які на ньому відбулися в кінці листопада 2013 р. – лютому 2014 р. Так, в основі цього метонімічного перенесення лежить асоціативний зв'язок між назвою просторою характеристикою та подією, що змінила долю України.

Зрідка автори послуговуються казуальним типом метонімічного перенесення. Казуальна метонімія ґрунтується на причиново-наслідкових зв'язках та репрезентована типом *прізвище автора → твір автора*. Пор.: *Вранці прокидаюся сама. Кава, шматочок сиру. **Шопен** у навушниках. На повну гучність* (Деркачова, 2018: 161); *Він не читав **Винниченка** тому навіть не уявляв, до чого чесність із собою може привезти* (Деркачова, 2018: 104).

Вибір метонімічного засобу, вибір суміжного концепту, здатного замінити й ефективно ідентифікувати інший – це не механічна властивість метонімії (Гапченко, 2016: 61), що дає змогу увиразнювати зображуване та створювати колоритне художнє тло, пор.: *Далекобійник у відповідь пояснював, що це помилково дзвонять, та сусіди вислуховувати його не стали і, навіть не поснідавши, терміново втекли на роботу, залишивши отетерілого сусіду наодинці з **ошаленілим телефоном*** (Добрі історії. Усмішка, 2015: 51) – у наведеному прикладі предмет, пов'язаний із персонажем, репрезентує самого персонажа.

О. Гапченко зазначає, що метонімія узагальнює ситуацію, актуалізує в ній основне і тим самим спрощує її до одного елемента. Вона заощаджує мовні засоби, згортаючи мову до ключових елементів, замінює деталі головним (або головною деталлю весь контекст). Загальнозрозуміле пропускається, а інформаційно важливе підкреслюється (Гапченко, 2016: 59).

Отже, метонімія надзвичайно природна і тому в багатьох випадках не усвідомлена. Актуалізуючи об'єкт через суміжний із ним, мовець визначає найбільш важливе, об'єктивує (вербалізує) його і використовує у своїх комунікативних цілях. У практичній свідомості і спілкуванні метонімія постає як спосіб спрощення, економії та виділення головного (Гапченко, 2016: 59).

У художніх текстах авторів трапляються поодинокі випадки використання синекдохи, що є різновидом метонімії. Семантичною основою синекдохи є відношення частини й цілого, за яких назва одного предмета, явища, ознаки переноситься на інший предмет (Мороз, 2011: 407). О. Мороз підкреслює, що синекдоха є явищем не власне мовним, оскільки виявляє себе як певний спосіб пізнання дійсності, у результаті чого вербалізуються нові смисли (Мороз, 2011: 407).

Уживання синекдохи у творах представлене типом перенесення *частина → ціле*. У вербальному виділенні «суттєвого» через модель «частина – ціле» реалізуються концептуальні засади найменування. «Частина» – це важлива, значуща деталь, яка визначає особливості світосприйняття письменника і мовну свідомість загалом (Мороз, 2011: 407). Авторі використовують синекдоху як обов'язковий стилістичний прийом, який надає колориту зображуваному, а також дає змогу схарактеризувати персонажів, художню дійсність. Пор.: *Колись тебе збуджували **панчохи*** (Деркачова, 2018: 131) – назва одягу переноситься на художнього персонажа. *Наших дітей не дивують високі автобуси, туристи і те, якою мовою вони розмовляють. Ми звикли до них, бо вони – це наші **зарплати*** (Деркачова, 2018: 140) – ідеться про туристів.

Синекдоха як одиниця художнього тексту узагальнено називає певну одноманітну сукупність людей (наприклад, синекдоха голови, обличчя, очі), слугує засобом розчленованого відтворення цієї сукупності (Мороз, 2011: 407). Так, саме увага до деталей, які виконують функцію засобів типізованого найменування зображуваних персонажів, уможливило створення яскравого художнього тла, пор.: *Їх повно навколо, простягають до мене свої голоси, обплітають тінями своїх марень і скиглень. Нікуди не втечеш. Навіть у горнятку відбиваються чийсь чужі **очі*** (Деркачова, 2018: 117); *– Ех, і пощастило ж тобі, Адушко, що я на три роки старша вас, голубків... Бо неодмінно відбила б у тебе **отаккого баритона**, – мовила тітка Настя* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 108). Уживання синекдохи дає змогу підкреслити найбільш значуще, суттєве та спрямувати це на називання, зокрема характеристику внутрішнього стану героїні.

Зрідка автори послуговуються перифразою, що є невід'ємним складником сучасного художнього дискурсу. Сутність перифрази полягає в заміні наявної назви предмета найбільш вдалою залежно від властивостей позначуваного об'єкта, ситуативних і контекстуальних характеристик, а також індивідуального бачення мовця.

У художніх текстах відбувається таке перифразування:

1. Назви держав, населених пунктів, пор.: *Так почалася остання **найпотужніша агонія колишнього «союзу нерушимого»*** (Добрі історії. Усмішка, 2015: 128) – Союз Радянських Соціалістичних Республік; *За два дні до кінця відпустки я мав написати фінальні титри щодо свого перебування **«на Великій землі»*** (Добрі історії. Усмішка, 2015: 129) – ідеться про місто Київ; *Як і старші брат із сестрою, по закінченні Уманського сільгосптехнікуму він відслужив в армії, а після демобілізації відправився **«у великий світ»*** (Добрі історії. Усмішка, 2015: 107) – місто Київ.

2. Частини тіла людини, пор.: *Станеться це буквально через місяць, – запевняв пан начальник і совався у своєму начальственному кріслі, немов чорти підклали йому під **«п'яту точку»** розпечену сковорідку* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 95).

3. Назви фауни, пор.: ***Господиня двору** знову занесла на нею жахливу лапу, але була зупинена сердитим криком сторожжа* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 75) – ідеться про кішку.

4. Назви предметів, пор.: *Михайло Євгенович дійшов висновку, що один телевізор для сім'ї Потапенків – це надто мало. Тоді було куплене друге диво техніки – вже з пультом дистанційного керування* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 103) – телевізор, яким можна керувати за допомогою пульта дистанційного керування.

5. Назви абстрактних понять, пор.: *Такий незвичайний графік роботи частково став причиною грандіозного скандалу, який ледь не розтропив «сімейний човен» щасливих молодих людей* (Добрі історії. Усмішка, 2015: 110) – шлюб.

Досліджувані художні тексти набувають особливого колориту завдяки використанню авторами евфемістичних перифразових номінацій, що пов'язані з табуованим явищем смерті. Пор.: *Іноді згадую, як її привадили землю. Не бачить моя мама сонця* (Деркачова, 2018: 123); *Вона зателефонувала через кілька днів. – Ви живете один? – З мамою. Колись... – Мама на небі?* (Деркачова, 2018: 123); *– Що стається з дітьми, коли вони йдуть на небо?* (Деркачова, 2018: 54) – перифрази використовують замість висловів із негативним оцінним компонентом та пом'якшують болісні асоціації, пов'язані з явищем смерті.

Українська постмодерністська проза вирізняється особливою експресивністю, оцінністю зображуваних у творі подій, зокрема, й завдяки активному функціонуванню в ній перифраз, що слугують важливим чинником творення експресії. Загальновідомо, що перифрази, які формують образну систему художнього твору письменника, мають певне емоційне навантаження. Вони дають змогу найбільш повно віддзеркалити в тексті ставлення автора до позначуваного та сформувані в читача позитивне чи негативне враження від прочитаного (Приблуда, 2018: 151).

Висновки. Використання вторинної номінації – характерна ознака мовосвіту українських авторів постмодерного періоду. За особливостями вияву в аналізованих творах малої прози вторинна номінація представлена метафорою, метонімією та перифразою, кожен із яких має свої особливості функціонування. Метафоризація відбувається за зовнішніми, внутрішніми ознаками чи функціональною подібністю. У художніх творах сучасних авторів найпродуктивнішою є локальна метонімія. Менший вияв у художніх текстах має синекдоха. Особливим засобом вторинної номінації, який формує конотативні характеристики зображуваних явищ у сучасному художньому дискурсі, є перифраза. Вживані вторинні номінації формують мовну картину світу сучасних українських письменників – творців малої прози новітнього періоду.

Список використаних джерел:

1. Винничук Ю., Куркова А., Литовченки О. і Т., Роздобудько І., Цаплійенко А. *Добрі історії. Усмішка*. Харків : Фоліо, 2015. 156 с.
2. Гапченко О. Когнітивні аспекти метонімії. *Українське мовознавство*. 2016. №1 (46). С. 53–65.
3. Деркачова О. За лондонським часом: оповідання. Брустурів : Дискурсус, 2018. 248 с.
4. Марчук Л. М. Дієслівна метафора як ядро концепту «місто» в антології «Дванадцятка». *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. 2014. Вип. 37. С. 171–175.
5. Мороз А. О. Когнітивна синекдоха через призму художнього тексту. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. 2011. Вип. 7. С. 406–411.
6. Приблуда Л. М. Структура та стилістичні функції вторинних номінацій в українській художній прозі початку ХХІ століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2018. 218 с.
7. Пустовіт Л. О. Засоби вираження метафори. *Культура слова*. 1976. Вип. 11. С. 34–42.
8. Тошович Б. Структура дієслівної метафори. *Stylistyka slowianska*. Opole, 1998. T. VII. С. 228–255.
9. References:
10. Vynnychuk, Yu., Kurkov, A., Lytovchenky, O. i T., Rozdobudko, I., Tsapliienko, A. (2015). Dobri istorii. Usmishka. [Good stories. Smile]. Kharkiv : Folio, 156 p. [in Ukrainian].
11. Hapchenko, O. (2016). Kohnityvni aspekty metonimii [Cognitive aspects of metonymy]. *Ukrainske movoznavstvo*. №1 (46). P. 53–65. [in Ukrainian].
12. Derkachova, O. (2018). Za londonskym chasom: opovidannia. [London time: stories]. Brusturiv : Dyskursus, 248 p. [in Ukrainian].
13. Marchuk, L. M. (2014). Diieslivna metafora yak yadro kontseptu «misto» v antolohii «Dvanadtsiatka» [Verbal metaphor as the core of the concept «city» in the anthology «Twelve»]. *Naukovi pratsi Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohiiienka*. Vyp. 37. P. 171–175. [in Ukrainian].
14. Moroz, A. O. (2011). Kohnityvna synekdokha cherez pryzmu khudozhnoho tekstu [Cognitive synecdoche through the lens of an artistic text]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova*. Vyp. 7. P. 406–411. [in Ukrainian].
15. Prybluda, L. M. (2018). Struktura ta stylistychni funktzii vtorynnykh nominatsii v ukrainskii khudozhnii prozi pochatku ХХІ stolittia [The structure and stylistic functions of secondary nominations in Ukrainian fiction at the beginning of the ХХІ century]: dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.01. Kyiv, 218 p. [in Ukrainian].
16. Pustovit, L. O. (1976). Zasoby vyrazhennia metafory [Means of metaphor expression]. *Kultura slova*. Vyp. 11. P. 34–42. [in Ukrainian].
17. Toshovych, B. (1998). Struktura diieslivnoi metafory [The structure of verbal metaphor]. *Stylistyka slowianska*. T. VII. P. 228–255. [in Ukrainian].